

IHF

JAARVERSLAG 2019

INTERNATIONAAL HULPFONDS

Inhoudsopgave

Bladzijde

1. Algemene gegevens	3
2. Doelstelling	3
3. Bestuur	3
4. Activiteiten	4
• Algemeen	4
• Festiviteiten	4
• De portefeuilles	5
• Solidariteitsfonds en studiefonds	10
• Samenwerking met andere organisaties	10
5. Financiële verantwoording	
• Verstrekte steun	12
• De kerncijfers	14
• Toelichting van de penningmeester	15

Algemene gegevens

Het Internationaal Hulpfonds (IHF) is een stichting. De stichting is op 31 augustus 2000 officieel opgericht te Driebergen-Rijsenburg. Zij staat onder nummer 30167248 ingeschreven in het Stichtingregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht. Op 1 januari 2008 heeft het IHF de ANBI status verworven. Zij is geregistreerd onder nummer (RSIN) 816117585.

Het IHF is per e-mail bereikbaar via info@internationaalhulpfonds.nl.

Telefonisch is het IHF bereikbaar op nummer 06 40062918 of 024-7851982. Als niet opgenomen wordt kan een bericht op het antwoordapparaat worden achtergelaten.

Het postadres van de stichting is
Internationaal Hulpfonds
Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen

Doelstelling

Het IHF is een vrijwilligersorganisatie, die in 1978 ontstaan is uit de wens om vrijeschoolpedagogie wereldwijd te ondersteunen. De doelstelling van het IHF is "het verlenen van hulp in materiële en immateriële zin ten behoeve van initiatieven buiten Nederland waarbij de Vrije Schoolpedagogie het uitgangspunt vormt."

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken binnen het IHF. Het zorgt voor overleg en afstemming tussen de portefeuillehouders, verzorgt de financiële kant van de activiteiten en onderhoudt de contacten met vergelijkbare Nederlandse en ook Europese stichtingen.

Het bestuur bestaat uit de voorzitter, de secretaris en de penningmeester.

Het IHF heeft in 2019 zes keer vergaderd. Deze vergaderingen vonden plaats in de Pauluskerk van de Christengemeenschap te Driebergen of, als dat niet mogelijk was, in Villa Xaverius

Op de agenda van de vergaderingen stonden onder andere de volgende punten:

De portefeuilles.

Begin 2019 werden de jaarplannen van 2018 van de verschillende portefeuilles geëvalueerd. Eind 2019 zijn de jaarplannen voor 2020 opgesteld. Aantal, vorm en inhoud van de portefeuilles werden regelmatig besproken op de vergadering. Ook werden regelmatig berichten over de projecten in de verschillende portefeuilles uitgewisseld. Na bezoeken aan projecten brachten de portefeuillehouders verslag uit.

De begroting

Begin van het jaar werd de begroting van 2018 geëvalueerd, eind van het jaar werd die voor 2020 opgesteld.

Het handboek

Na een aantal besprekingen zijn alle procedures rondom de werkzaamheden van het IHF vastgelegd in een handboek. De bijbehorende formulieren zijn in een bijlage opgenomen. Het handboek is voor iedere betrokkene te vinden op het interne deel van de website.

De interne afspraken en procedures worden regelmatig bekeken en zo nodig bijgesteld.

Beleids- en werkplan

Uitgaande van het beleidsplan voor de jaren 2018-2023 wordt jaarlijks een werkplan opgesteld waarbij de verschillende taken van dat jaar over

de leden van het IHF worden verdeeld. Zowel het beleidsplan zelf als het werkplan voor 2019 is besproken en geëvalueerd.

Een groot agendapunt dit jaar was het ontwikkelen van nieuw beleid rond de verstrekkingen door het IHF. Doel hiervan is meer zeggenschap van de gesteunde projecten over de besteding van het schenkgeld en meer ruimte voor het studiefonds. De bespreking hiervan wordt in 2020 voortgezet.

Public relations

Met name het werven van nieuwe donateurs en de naamsbekendheid van het Fonds zijn hier belangrijke aandachtspunten.

In augustus vond de jaarvergadering plaats, waar gedurende een dag de toekomst van het Fonds op langere termijn centraal stond. Besproken werd hoe nieuwe donateurs te werven, hoe nieuwe gelden aan te boren en hoe de naamsbekendheid van het fonds te vergroten. Met name het studiefonds, dat een groot succes is, heeft behoefte aan nieuwe inkomsten.

De samenstelling van de diverse geledingen binnen het IHF was op 31 december 2019 als volgt:

Bestuur:

Voorzitter: Marion Beijer
Secretaris: Karin van Hulzen
Penningmeester: Bert Harms

Portefeuillehouders:

In de groep portefeuillehouders is in 2019 een wijziging opgetreden. De portefeuille Latijns Amerika (Brazilië), vele jaren beheerd door Jan Sint, is in de zomer overgegaan in handen van Froukje van der Velde. Per 1 januari 2020 is de portefeuille Azië

Oost overgenomen door Max van der Made, die de laatste maanden van het jaar door Bert Harms is ingewerkt. Beide nieuwe portefeuillehouders hebben zich in de rOndbrief voorgesteld.

Oost Afrika: Reiny Jobse

Zuidelijk Afrika: Irene Storm

Zuid West Azië en Kaukasus: Anselma Remmers

Zuid Oost Azië en China: Bert Harms

Latijns Amerika (zonder Brazilië):

Francis van Maris en Ina Winkler

Brazilië: Froukje van der Velde

Mediterranee: Marion Beijer

Coördinatie markten & winkel: Stasja van Suchtelen

Public relations: Jelle Kuiper

Raad van Advies

Deze groep wordt gedurende het jaar via de verslagen van de vergaderingen op de hoogte gehouden van het werk van het IHF. Zij vergadert een keer per jaar met het bestuur. Daarbij worden de bijzonderheden van het afgelopen jaar besproken en stelt het bestuur de plannen voor het komende jaar aan de orde. De Raad van Advies bestaat uit Maarten Ploeger, Ad de Kort en Ineke Muinen.

Administratie

De financiële werkzaamheden werden uitgevoerd door Meriam van Herpen. De overige administratie was in handen van Annette van Soest, oud-portefeuillehouder.

Activiteiten

Algemeen

Aanvragen voor financiële hulp vanuit de verschillende werelddelen worden altijd gericht aan de betreffende portefeuillehouder van het IHF. Die is goed ingevoerd in het betreffende land en kan gegronde besluiten nemen over de aanvragen. Ook in 2019 hebben diverse portefeuillehouders reizen gemaakt naar 'hun' projecten om ter plekke te bespreken wat er aan hulp nodig en mogelijk is. Zij gaan ook na of de verstrekte gelden overeenkomstig de doelen van onze Stichting zijn besteed. Soms ontstaat uit deze bezoeken een onderlinge samenwerking tussen naburige projecten. De ervaringen die de portefeuillehouders tijdens hun bezoeken opdoen onderstrepen het belang

van persoonlijke contacten. De lange vliegreizen die hiervoor nodig zijn vormen echter een steeds dringender bezwaar. We doen ons best hier zo goed mogelijk onze weg in te vinden. Contact via andere (digitale) kanalen kan hiervoor een oplossing zijn. Zulke contacten zijn echter bij een aantal van onze projecten, met name die in gebieden waar de natuur of de politiek voor problemen zorgen, niet altijd mogelijk.

Festiviteiten

Dit jaar kende twee opvallende gebeurtenissen. Op 10 maart vierde het IHF haar 40-jarig jubileum met een feestelijke bijeenkomst in de Stichtse vrijeschool. Op deze dag bleek dat er voornamelijk oudere donateurs op de uitnodiging hadden gereageerd. We zijn heel blij met deze stevige groep enthousiaste mensen, die ons vaak al vele jaren steunen. Maar het is ook een signaal dat we ons moeten inspannen om ons donateurenbestand te verjongen, zodat ons werk ook in de toekomst mogelijk blijft. Een verslag met foto's van het jubileum is op de website te vinden.

Het vrijeschoolonderwijs bestond in september 100 jaar. Hier werd wereldwijd veel aandacht aan besteed. Op een aantal plaatsen in de wereld werden grote, feestelijke "Waldorf 100" conferenties gehouden.

In Nederland werd "Waldorf 100" op 20 september gevierd met een conferentie in Maarssen. Het IHF was daar vrijwel voltallig aanwezig. Zo werd het zichtbaar voor een groter publiek.

Max van der Made woonde de conferentie in Bangkok bij, Reiny Jobse nam deel aan de conferentie in Nairobi.

het Waldorf Project uit het Vluchtelingenkamp Kakuma die van de UNHCR permissie kregen om naar de Conferentie te gaan voelden zich alsof ze op een andere planeet waren geland. Het IHF droeg een steentje bij aan de organisatie van deze feestconferentie.

Ook werden voor een lerares van Hekima Waldorf School de reiskosten naar Dornach betaald, zodat zij het jubileum daar mee kon vieren.

De extreme hitte en droogte van de afgelopen zomer bracht enkele scholen, waar het eten voor de leerlingen in de schooltuinen verbouwd wordt, in de problemen. Het IHF droeg bij aan de voedselprogramma's. In het vluchtelingenkamp Kakuma werd de droogte gevolgd door enorme vloedgolven toen de rivier, die op zijn Afrikaans meestal onder het zand verborgen ligt, opeens overstroomde en veel akkertjes en hutjes meesleurde. Drie medewerkers van het Waldorf Project verloren hun huisjes. Voor een van de projectleiders van het Waldorf Kakuma Project werden de reiskosten vergoed voor een managementcursus in Israël, waar hij voor uitgenodigd was.

Een lerarenechtpaar uit Zutphen bracht de eerste drie maanden van hun pensioen door bij de Maasai in Selenkay, Kenia. Ze begeleidden de leraren van de Naretol School en hielpen hen bij het herstel van de lokalen, die ernstig te lijden hadden van vleermuizen. Voor Maasai, die behalve vee nauwelijks bezittingen hebben, is de zorg voor gebouwen en materialen niet vanzelfsprekend. Het IHF droeg bij aan de financiering van het herstel en de inrichting van het schoolgebouw.

Dit jaar werd maar liefst voor vijf leraren de opleiding aan de East-African Teacher Training gefinancierd. Voor Elisabeth Madanire, werkzaam aan de

De Portefeuilles

Oost-Afrika

Het jubileumjaar "100 jaar Waldorf" is in Oost-Afrika uitbundig gevierd op het terrein van de Rudolf Steiner School Mbagathi bij Nairobi in Kenia. Het was dubbel feest, de school zelf bestond 30 jaar. Uit zeven Afrikaanse en vele Europese landen deden leraren en belangstellenden mee aan een rijk programma van workshops en voordrachten, afgesloten met een spectaculaire theatervoorstelling. De acht medewerkers van

Kufunda Village School in Harare, Zimbabwe; voor Grace Nkuyot van Maaischool Naretoi, Kenia, die haar laatste jaar van de opleiding volgt en voor Harya Johannis, die in Ethiopië een bestaande kleuterschool omvormt tot Waldorfschool. En voor twee leraren van het spiksplinternieuwe schooltje in Bouake, Ivoorkust (West-Afrika) : Virginio Silue en Innocent Adiko. Voor hen is de dichtstbijzijnde Waldorf-opleiding die in Nairobi. Ivoorkust krabbelt na jaren van (burger)oorlog, aanslagen van Boko Haram en ebola-uitbraak heel langzaam op. In alle chaos hebben deze mensen de moed gevonden om een Waldorf schooltje op te richten. Wellicht een kiem voor meer Vrijeshoolonderwijs aan de westkant van Afrika..

Zuid-Afrika

De Imhoff school op het schiereiland moest dit jaar verhuizen naar een aangrenzend stuk grond, dit bracht hoge kosten met zich mee. Het IHF heeft een bedrag geschonken om een waterput te slaan, inclusief de leidingen er naar toe.

De onrust in Zuid-Afrika nam weer toe en de school in Ikanyezi kwam onder vuur te staan. De township waar de school in ligt en waar de ouders wonen had het moeilijk. De inkomsten voor de school vielen weg en de school had hulp nodig. Die hulp geeft het IHF graag omdat de kinderen zich op de school veilig en gelukkig voelen en zich goed kunnen ontwikkelen.

Ook de Zenzeleni-school ligt midden in een township, het grootste bij Kaapstad. De school wil heel graag uitbreiden. Er zijn aanmeldingen genoeg om een tweede school te starten naast de huidige school met 300 kinderen, maar grond is een heikel punt in Zuid-Afrika. Er is weinig te koop, daardoor kan er kan (nog) niet gebouwd worden. De school heeft ervoor gekozen om meer specialistisch werk met de kinderen te doen. Het IHF heeft met een donatie geholpen bij de aanschaf van het vereiste materiaal.

De onderbouw in Mc Gregor gaat met de vrijeschool methode verder. De school was heel blij met de bijdrage die ze kregen van hun donateurs. De Raphaelischool is een vrij nieuwe school. Eerst was deze school in Plettenburgbay gevestigd, waar de huisvesting erg krap was. Gelukkig kregen ze grond en stallen aangeboden. Tijdens de grote vakantie 2018-19 is daar heel hard gewerkt.

Stallen werden lokalen en extra ruimtes werden aangebouwd, zo kreeg de nieuwe behuizing vorm. De school had dringend behoefte aan begeleiding voor de leraren, daar heeft het IHF financieel aan bijgedragen.

In Zuid-Afrika is veel geld gegaan naar leerlingen die het schoolgeld niet, of niet geheel, konden betalen.

Namibië

De droogte in Namibië is heel ernstig. De laatste drie jaar heeft het nauwelijks geregend. De hele economie valt door de aanhoudende droogte in duigen. Mensen zijn ontslagen en inkomens zijn tot het minimum geslonken. De kleuterschool van de Christengemeenschap en de Vrijeschool hebben een bijdrage gekregen voor het schoolfonds en voor peetschappen, waardoor de leerlingen hun schoolloopbaan konden vervolgen.

Zuidwest-Azië en Kaukasus

Dit jaar geen reis naar het Oosten voor de portefeuillehouder, maar wel naar Dornach. Daar vond de conferentie ter ere van het 100-jarig bestaan van de vrijeschoolbeweging plaats. Er waren leraren uit de hele wereld bijeen. De bijeenkomst was een bijzondere en inspirerende ervaring voor alle aanwezigen!

Nepal

In Nepal heeft de nadruk gelegen op hulp voor en begeleiding aan de nieuwe Himalayaschool in Kathmandu. Er is veel skype- en mail-contact geweest tussen de oprichters en de portefeuillehouder, over hoe deze school het best georganiseerd zou kunnen worden. Er is een schenking gedaan voor het gebouw. Ook vanuit Duitsland is gelukkig veel hulp toegezegd, zodat de school kan gaan groeien.

Daarnaast hebben drie leerkrachten uit Pokhara

steun ontvangen voor hun opleiding tot euritmie-leraar, die zij volgen in India.

India

In India heeft het IHF bijgedragen aan de kosten voor de extra uitbouw van het Nanhi Dunya-schooltje in Vikas Nagar. Dit schooltje groeit en biedt onderwijs aan arme kinderen uit de omgeving. Ook zijn er drie leraren gesteund bij een opleiding die zij volgen. Een leerkracht uit Mumbai heeft een bijdrage gekregen voor de reiskosten naar Dornach.

Pakistan

In de grote stad Lahore bestaat belangstelling onder ouders en (reguliere) leerkrachten voor het vrijeschoolonderwijs. In 2019 zijn er kennis-makingscursussen gegeven door leerkrachten uit Canada en Duitsland. Het IHF heeft bijgedragen aan de reiskosten van deze docenten.

Georgië

Er is bijgedragen aan apparatuur voor de keuken van de vrijeschool in Tbilisi. Want de leerlingen eten 's middags warm op school en de keuken was aan vernieuwing toe. En er is een schenking gedaan voor de start van een nieuwe kleuterschool, eveneens in Tbilisi.

Armenië

Er is bijgedragen aan de huurkosten voor een ruimte om een lerarenconferentie te kunnen houden voor vrijeschoolleraren in Armenië.

Oekraïne

Uit Odessa in de Oekraïne kwamen dit jaar geen aanvragen voor hulp. Maar op een conferentie in Brussel over 'De Ziel van Europa' ontmoette de portefeuillehouder enkele leerkrachten uit Kiev die zeer verheugd waren te horen dat het IHF nog

gelden in kas heeft voor dit land. Inmiddels is met de betreffende donateurs overlegd of de gelden die eigenlijk voor Odessa waren bestemd ook naar Kiev mogen gaan. Hier zal in 2020 vervolg aan worden gegeven.

Kaukasuslanden

Gooyke van de Sloot heeft na jaren haar werk als coach op muziek-therapeutisch gebied afgesloten. Met veel dankbaarheid kijkt zij terug op haar werk in deze landen. Het IHF droeg bij aan de reiskosten voor haar laatste reis naar Georgië en Armenië. Zij blijft op afstand nog wel contactpersoon voor het IHF, want zij kent veel mensen in dit gebied.

Zuidoost-Azië en China

Het studiefonds heeft ons ook dit jaar weer in de gelegenheid gesteld om de opleidingen van leerkrachten te ondersteunen. Het betrof acht leerkrachten uit de landen Vietnam (4 kleuterjuffen van de scholen Dieu Giac en Thanh Lan), China (3 leerkrachten van de school in Boluomi) en Thailand (1 leerkracht van de school in Chiangmai). Ook in het komende jaar 2020 zijn deze beursalen verzekerd van steun, waardoor ze hun studie kunnen afronden met een diploma.

Daarnaast is, zoals ieder jaar, het sponsorgeld voor de kleuterschool Thanh-Lan bij Ho-Chi-Min City in Vietnam overgemaakt aan onze zusterorganisatie in Australië (Vietnam Childrens Project, VCP), die ook de trainingen aan de leerkrachten in Vietnam organiseert. Dit sponsorgeld komt ten goede aan kinderen van ouders die werken in de rubberplantages en het schoolgeld niet kunnen betalen. Een extra donatie maakte het mogelijk om een schooltuin aan te leggen bij de Thanh-Lan school.

Vanuit China krijgen we berichten, dat het beleid van de Chinese president Xi Jinping het voor de Waldorfscholen steeds moeilijker maakt om zich staande te houden. Het huidige Chinese beleid is er op gericht westerse invloeden zoveel mogelijk te beperken. In sommige gevallen blijkt het gelukkig toch mogelijk om lokale machthebbers te overtuigen dat de antroposofische opvoedkunde juist ernaar streeft om de opvoeding in te bedden in de eigen Chinese cultuur, waardoor die scholen getolereerd worden. Niettemin moesten sommige scholen hun deuren in 2019 (tijdelijk?) sluiten.

Ook in Vietnam is deze ontwikkeling merkbaar, zij het in mindere mate.

Latijns-Amerika (uitgezonderd Brazilië)

In 2019 zijn er in deze portefeuille enkele initiatieven bijgekomen en bestaande initiatieven zijn verder gegroeid. Omdat er zoveel ontwikkelingen zijn leek het ons als portefeuillehouders noodzakelijk om enkele initiatieven in Ecuador en Colombia te bezoeken. Dat hebben we eind december 2019-begin 2020 gedaan.

Escuela Caracol in Guatemala begint steeds meer zelfstandig te worden. De toegezegde gelden vanuit het studiefonds worden daar goed gebruikt voor de opleiding van twee leerkrachten. Aan het Maya-kinderfonds is ook een bijdrage verstrekt. In Costa Rica is de school El Huerto met de eerste klas van de onderbouw begonnen. Wij ondersteunen hier via het studiefonds met onder andere de donatie van Velo Beheer.

Nina Pacha in Ecuador is ondertussen tot aan de elfde klas gegroeid. De opleiding van vier leerkrachten, met steun uit ons opleidingsfonds, verloopt voorspoedig en volgens plan. Bij het bezoek was duidelijk te merken dat deze opleiding van de leerkrachten vruchten afwerpt. Door een nieuwe vorm van "formación", via de weekendseminars in Nina Pacha, worden twee nieuwe initiatieven gesteund die uit de antroposofische menskunde en pedagogie ontstaan zijn. Dit zijn de kleutergroep Ayana Kuna in Conocoto en een kleuterklas in Cuenca met grootse plannen. Binnenkort verwachten wij van dit laatste initiatief vragen voor steun.

Vorig jaar is er een nieuw initiatief in de portefeuille bijgekomen: Pachamama in Medellín in

Colombia. Deze school hebben wij op onze reis bezocht. Het is een mooi en veelbelovend initiatief met krachtige leerkrachten, die sterk en zorgvuldig vanuit de Waldorfpedagogie werken. De school groeit snel. De opleiding van twee leerkrachten wordt uit het opleidingsfonds betaald, een derde aanvraag is ingediend.

Verder zijn er in Peru en Chili scholen bijgekomen. Kuni Kawsay in Pisac (Peru) werd met schenkgeld vanuit de lerarenconferentie in Dornach en vanuit het IHF ondersteund. Voor La Siembra en Corcolen in Chili betaalt het IHF de kosten van twee mentoren die deze schooltjes geregeld bezoeken. Voor deze landen is internationale samenwerking met andere organisaties belangrijk, daarbij zijn de contacten in Dornach veelbelovend.

Ons grote zorgkind blijft L'École du Village op Haïti. Daar is sinds juli 2019 de noodtoestand van kracht geweest, wat grote gevolgen heeft gehad voor de voorzieningen. Het atelier, dat van levensbelang is voor de school, moet verplaatst worden. Omdat er zes maanden lang stilstand is geweest zijn de gereserveerde bedragen overgeheveld naar 2020.

Brazilië

Het reguliere schoolsysteem in Brazilië is zeer competitief. Het publieke onderwijs is gratis maar van lage kwaliteit, terwijl het privé onderwijs voor de gemiddelde inwoner vaak onbetaalbaar is. Het vrijeschoolonderwijs en de interesse in antroposofie neemt in rap tempo toe, er zijn nu 90 officieel geregistreerde scholen en daarbij komen nog veel kleuterklassen en nieuwe initiatieven die nog niet geregistreerd zijn. Deze impulsen komen vanuit de samenleving zelf en geven daardoor hoop voor de toekomst.

Vrijwel alle projecten in de portefeuille ontwikkelen zich goed en groeien daarbij gestaag door tot scholen met minimaal een enkele stroom tot en met klas 6. Alle scholen verwelkomen ook kinderen waarvan de ouders niet het (gehele) bedrag van het schoolgeld kunnen betalen. Het verschil vangen de scholen deels op door een extra bijdrage te vragen aan welgestelde ouders. Het IHF verleent ook steun, zodat de kinderen hun schoolloopbaan kunnen vervolgen.

Het project Vale de Luz is een bijzondere school, die al geruime tijd bestaat. Deze school heeft als

een van de zeer weinige vrijescholen een status als staatschool. Hierdoor is de school per definitie toegankelijk voor alle kinderen, deze komen dan ook vaak uit de onderste laag van de samenleving. Zo vervult de school een spilfunctie in de vrijeschoolbeweging. De groeiende school kan een steuntje in de rug goed gebruiken, daarom werd bij het bezoek in 2017 besloten om haar tijdelijk op te nemen in de portefeuille.

In 2019 heeft de directeur van deze school, Dionison Guimarães, een eigen cursus ontwikkeld genaamd "Fundamenarte, Rudolf Steiner's Introduction to the Fundamentals of Art of Educating Course". Deze cursus is bestemd voor ouders van de kinderen van de school en voor alle leraren, zowel met als zonder achtergrond en opleiding als Waldorf leraar. De cursus benadrukt het praktisch toepassen van Waldorf Pedagogie en filosofie op school, in familieverbanden en de gemeenschap. Hierdoor heeft zij een belangrijke functie in het verspreiden van het antroposofisch gedachtegoed in de lokale gemeenschap, met een positief effect op families en relaties in de omgeving. Er komen veel aanvragen binnen voor het studiefonds. Dit betekent dat er veel leraren willen doorgroeien in het pedagogisch onderwijs. Daardoor zullen er steeds meer bekwame docenten zijn om op de bestaande scholen te werken en hoogstwaarschijnlijk ook zelf projecten en scholen te beginnen daar waar vraag is. Er komen zoveel aanvragen voor het studiefonds binnen dat we deze niet allemaal kunnen honoreren. Momenteel steunen we vier studenten die aan hun opleiding bezig zijn.

Mediterranee

Sinds enige tijd stelde het IHF zich de vraag hoe zij aankijkt tegen de ondersteuning van Europese initiatieven.

Door het vertrek van de portefeuillehouders van zowel Oost- als Zuidwest-Europa werd deze vraag ineens actueel en is er lang gesproken over een vorm van voortzetting of afbouwen van de contacten.

De volgende overwegingen speelden hierbij een rol:

Verschillende organisaties zijn ook actief in het ondersteunen van dit deel van Europa, zoals Die Freunde der Erziehungskunst en de IONA Stichting.

Er melden zich weinig tot geen nieuwe donateurs aan voor Europese landen

Er komt weinig vraag vanuit deze landen bij het IHF en het contact is dan ook niet frequent.

Inmiddels heeft het IHF de Kaukasus, Georgië en Oekraïne bij de portefeuille Zuidwest-Azië gevoegd. De overige landen zijn samengevoegd tot een nieuwe portefeuille Mediterranee.

Met Portugal werd wel met enige regelmaat contact onderhouden. Daarom zijn er, in november 2019, twee scholen bezocht die door het IHF werden gesteund. Dit zijn:

De school A Oliveira in de Algarve .

De school Lua de Sementes in Boliquime .

A Oliveira is in staat om, zonder hulp van het IHF, zelfstandig verder te gaan. De school heeft een volwaardige onderbouw met betrokken leraren die zich ook laten scholen in de vrijeschoolpedagogiek.

Lua de Sementes heeft alleen een Kindergarten en één kleuterklas. De school groeit langzaam en wil niet al te groot worden. Op dit moment heeft zij geen ondersteuning nodig van het IHF.

Met beide scholen afgesproken dat er altijd een aanvraag voor hulp bij het IHF ingediend kan worden. Het IHF zal dan bekijken of en hoe ondersteuning geboden kan worden.

Markten

In maart is de portefeuillehouder naar Peru geweest. Zij bezocht daar de schoenmakerij van Daniel en Chary Li in hartje Lima. Daniel snijdt de euritmieschoenen uit lappen leer, daarna zet een van zijn drie werknemers de schoenen in elkaar. Het IHF bestelt regelmatig euritmieschoenen en sloffen bij deze schoenmakerij, deze zijn via de website te koop.

Via Daniel leerde de portefeuillehouder het poppenproject Qewar in Cusco kennen. Daar worden prachtige antroposofische poppen gemaakt. De werkplaats biedt werkgelegenheid voor de vrouwen uit de buurt. Op het terrein is een peuter- en kleuterschool opgericht. Er is een kleine biologisch-dynamische tuin en een bijenstal. Er is grond aangekocht met de bedoeling daar een lagere school te bouwen. De portefeuillehouder heeft besloten de poppen in Nederland te verkopen, ook via de website van het IHF.

Vanuit Armenië kwam het verzoek of het IHF artikelen die daar bij een heilpedagogisch instituut worden gemaakt wil gaan verkopen via de website en op de markten. Uit het assortiment zijn poppenhuizen en keukenartikelen gekozen. Het IHF ondersteunt zo direct het instituut.

Helaas moet het IHF voor alle producten die uit het buitenland komen sinds kort douanekosten betalen, ondanks de ANBI-status. Die extra kosten worden in de verkoopprijs verrekend.

De portefeuillehouder heeft het IHF vertegenwoordigd bij de volgende gelegenheden:

Het congres "100 jaar Waldorf" in Utrecht
Het symposium "Gezondmakend onderwijs" in Amsterdam.

De markten van de scholen in Nijmegen, Helmond, Venlo en Alkmaar. De Meanderschool in Nijmegen schonk het IHF de opbrengst van haar Adventmarkt, groot € 2000.

Samen met Jelle Kuiper (portefeuille PR) is de webwinkel up to date gemaakt. De opbrengst hiervan vormt een stabiele factor in de financiën van het IHF.

Public Relations

Dit jaar kende de gebruikelijke activiteiten zoals samenstellen, drukken en verzenden van de beide rOndbrieven en het jaarverslag. De vormgeving van de rOndbrief is wat eigentijdser gemaakt. Het voorjaarsnummer was dit jaar gewijd aan een zeer actueel thema, dat van lerarenopleidingen wereldwijd.

Verder had de portefeuillehouder veel werk aan de beide bijzondere gebeurtenissen, te weten het eigen jubileum en het 100-jarig bestaan van de vrijeschoolbeweging.

In september was het IHF aanwezig op een bijeenkomst van het VOK, de Vereniging voor Vrije Opvoedkunst.

Het Engelstalige gedeelte van de website is kritisch bekeken en waar nodig aangepast. De webshop is uitgebreid met nieuwe producten en voorzien van nieuwe foto's.

Solidariteitsfonds en studiefonds.

Solidariteitsfonds

Het IHF kent een fonds, tot nu toe Solidariteitsfonds genoemd, waaruit het schoolgeld wordt betaald voor kinderen waarvan de ouders zich dit niet kunnen veroorloven. Donateurs kunnen gericht aan dit fonds schenken.

De individuele peetschappen, die bij sommige scholen nog bestaan, zullen voortgezet worden tot het einde van de schooltijd van het betreffende kind. Daarna zullen deze peetschappen opgenomen worden in een op te richten schoolfonds, zoals dat bij een aantal scholen al bestaat. Donateurs kunnen dan hun schenking voor zo'n schoolfonds bestemmen. Welke kinderen uit dat schoolfonds gesteund worden is een besluit dat in handen van de school ligt.

Het IHF stelt zowel bij peetkinderen als bij schoolfondsen de voorwaarde dat de school de portefeuillehouders jaarlijks op de hoogte houdt van de vorderingen van de betreffende (groep) leerling(en). De portefeuillehouder stuurt deze informatie over de kinderen en de school door naar de betrokken donateurs.

Studiefonds

In 2017 heeft het IHF een apart studiefonds opgericht. Dit is bestemd voor de opleiding van

leerkrachten in de landen waar het fonds werkt. Studenten die graag een opleiding tot vrijeschool-leraar willen volgen maar deze niet geheel kunnen betalen kunnen een beroep doen op dit studiefonds. Als het opleidingsinstituut de aanvraag van de student ondersteunt krijgt deze een bijdrage in de studiekosten. Een eventuele voortzetting van deze schenking in volgende studiejaar is afhankelijk van de rapportage van de opleiding. Deze nieuwe vorm van ondersteuning is een groot succes, de aanvragen overtreffen ruimschoots de beschikbare middelen. Daardoor is het studiefonds momenteel vrijwel leeg en zijn nieuwe aanvragen helaas in de wacht gezet.

Samenwerking met andere organisaties

Het IHF neemt in Nederland deel aan het NAFO-overleg (overleg van Nederlandse Antroposofische fondsen voor ontwikkelingsprojecten), samen met Stichting Helias, de IONA Stichting en Camphill Nederland. .

In Europees verband maken de leden van de NAFO deel uit van de ENDA, het netwerk van Europese antroposofische fondsen. De jaarlijkse vergadering van de ENDA vond in 2019 plaats in het Elisabeth Vreede-huis in Den Haag. Hierdoor was het mogelijk om alle portefeuillehouders van het IHF bij deze vergadering te betrekken, zij waren dan ook allemaal aanwezig.

Op het programma stonden zoals gebruikelijk inhoudelijke bijdragen over het werk van de verschillende fondsen. Ook is gesproken over (verbetering van) de onderlinge samenwerking tussen de deelnemende fondsen. De aanwezigheid van alle portefeuillehouders van het IHF zorgde voor een levendige uitwisseling over de, vaak gezamenlijk, gesteunde projecten. De zo gelegde contacten zijn, waar nodig en nuttig, gedurende het jaar voortgezet.

Financiële verantwoording

Verstreckte steun in 2019

Portefeuille	Gesteunde projecten		
Oost Afrika	Mbagathi R.Steiner School Kenya, ondersteuning school	€ 7.230	
	Mbagathi R.Steiner School Kenya, schoolgelden leerlingen	€ 8.369	
	Hekima Waldorf School Tanzania, ondersteuning school	€ 1.160	
	Hekima, Tanzania, schoolgelden leerlingen	€ 5.186	
	E.A. Teacher Training	€ 2.018	
	Naretoi Kindergarten Kenya, ondersteuning school	€ 1.629	
	CEF Zanzibar Tanzania, ondersteuning school	€ 4.149	
	CEF Zanzibar Tanzania, schoolgelden leerlingen	€ 2.341	
	Waldorf Kakuma Projecten Kenya, ondersteuning school	<u>€ 7.084</u>	
			€ 39.166
Portefeuille	Gesteunde projecten		
Zuidelijk Afrika	Imhoff Waldorf School, ondersteuning school	€ 850	
	Zenzeleni School Khayelitsha, ondersteuning school	€ 1.495	
	Zenzeleni School Khayelitsha, schoolgeld leerlingen	€ 200	
	Inkanyezi Waldorf School, ondersteuning school	€ 1.959	
	Inkanyezi Waldorf School, schoolgeld leerlingen	€ 3.298	
	Mc Gregor Waldorf School, schoolgeld leerlingen	€ 1.760	
	Lesedi Waldorf Center, ondersteuning school	€ 710	
	Lesedi Waldorf Center, schoolgeld leerlingen	€ 389	
	Waldorf School at Rosemary Hill, schoolgeld leerlingen	€ 1.200	
	The Breede Centre Mc Gregor, ondersteuning school	€ 1.559	
	Centre for Creative Education, ondersteuning	€ 1.910	
	Windhoek Vrije Scholen, schoolgeld leerlingen	€ 3.900	
	Raphaeli Waldorf School	€ 1.000	
	Hermanus Waldorf School, schoolgeld leerlingen	€ 1.035	
	Khanyisa Waldorf School, schoolgeld leerlingen	€ 1.000	
	Kindergarten der Christengemeinschaft kleuterschool, schoolgeld leerlingen	€ 1.500	
	Stellenbosch School, schoolgeld leerlingen	<u>€ 1.080</u>	
			€ 24.845
Portefeuille	Gesteunde projecten		
Brazilië	Vale de Luz, ondersteuning school	€ 4.968	
	Aitiara, schoolgeld leerlingen	€ 1.387	
	Escuela Waldorf Santos, ondersteuning school	€ 5.600	
	Novalis Brazilië, schoolgeld leerlingen	€ 1.282	
	Associaca o Aldeia Akuto, ondersteuning school	<u>€ 4.968</u>	
			€ 18.205
Portefeuille	Gesteunde projecten		
Latijns Amerika	Kusi Kawsay Pisac Peru, ondersteuning school	€ 460	
	La Siembra Chili, ondersteuning school	€ 1.000	
	Escuela Caracol, ondersteuning school	€ 1.100	
	Corcolén Chili, ondersteuning school	€ 1.500	
	Nina Pacha Moises Arcos Ecuador, ondersteuning school	€ 1.805	
	Ecole du Village Haïti, ondersteuning school	<u>€ 4.500</u>	
			€ 10.365
Portefeuille	Gesteunde scholen		
Mediterranee	Valdorf Drustvo Serbia, teachertraining	€ 900	
	Caracol ao Sol, Portugal, schoolgeld leerlingen	€ 465	
	A Oliveira Escola Livre do Algarve Portugal, ondersteuning school	€ 403	
	Ein Bustan Israël, schoolgeld leerlingen	€ 1.400	
	Palermo Libera Scuola Waldorf Italië, schoolgeld leerlingen	<u>€ 136</u>	
			€ 3.304

Portefeuille	Gesteunde projecten		
Zuid-West Azië en	Lahore Pakistan, teachertraining	€ 1.500	
Kaukasus	Teachertraining India/Nepal	€ 2.000	
	Freie waldorfschule und Kindergarten Tbilissi Georgië, ondersteuning school	€ 2.000	
	Himalayan Children Foundation Kathamandu Nepal, ondersteuning school	€ 3.000	
	Maitreya Pathsala Nepal, teachertraining	€ 750	
	Maitreya Pathsala Nepal, schoolgeld leerlingen	€ 285	
	Nanhi Dunya India, ondersteuning school	€ 2.500	
	Nanhi Dunya India, schoolgeld leerlingen	€ 108	
	Eurythmy India, eurythmytraining	€ 1.950	
	Aregnazan Educational Center, ondersteuning school	€ 1.000	
	Shishyaa Preschool Mumbai, teachertraining	€ 1.000	
	Kleuterschool Tbilissi Georgië, ondersteuning school	<u>€ 900</u>	
			€ 16.993
Portefeuille	Gesteunde projecten		
Zuid-Oost Azië en	Vietnams Children's Project Vietnam, schoolgeld leerlingen	€ 5.821	
China	Than Lan School Vietnam, ondersteuning school	€ 506	
	Reiskosten contactpersoon Conferentie Bangkok	€ 431	
	Boluomi Kindergarten China, teachertraining	<u>€ 1.880</u>	
			€ 8.638
Noodhulp	Gesteund project		
	In 2019 is geen noodhulp verleend.	<u>€ 0</u>	€ 0
Studiefonds	Betaalde studiebeurzen leraren		
	Brazilië, 5 beurzen	€ 4.417	
	Nepal, 1 beurs	€ 1.000	
	India, 2 beurzen	€ 1.765	
	Israël, 2 beurzen	€ 1.677	
	China, 3 beurzen	€ 2.400	
	Vietnam, 4 beurzen	€ 3.632	
	Thailand, 1 beurs	€ 1.000	
	Zuid-Afrika, 6 beurzen	€ 6.000	
	Ecuador, 3 beurzen	€ 2.520	
	Costa Rica, 1 beurs	€ 1.000	
	Colombia, 2 beurzen	€ 2.000	
	Guatemala, 2 beurzen	€ 2.000	
	Hongarije, 3 beurzen	€ 2.628	
	Restitutie van een student uit Thailand uit 2018	<u>-€ 900</u>	
			€ 31.139
Totaalbedrag verstrekkingen door Internationaal Hulpfonds 2019			€ 152.655

De kerncijfers

	2019	2018
Inkomsten *		
Vrij besteedbare baten ** (3)	69.057	49.638
Donaties schoolfonds (1)	82.874	87.277
Donaties studiefonds (2)	87.249	45.793
Totaal inkomsten	239.180	182.708
Uitgaven		
Verstrekingen aan projecten schoolfonds(1)		
<i>Oost Afrika</i>	39.166	30.069
<i>Zuidelijk Afrika</i>	24.845	28.132
<i>Brazilië</i>	18.205	21.250
<i>Latijns Amerika</i>	10.365	20.890
<i>Mediterranee</i>	3.304	5.774
<i>Oost Europa en Kaukasus ***</i>	0	3.594
<i>Zuidwest Azië</i>	16.993	23.495
<i>Zuidoost Azië en China</i>	8.638	15.188
<i>Solidariteitsfonds algemeen</i>	0	0
<i>Noodhulp</i>	0	1.000
	121.516	149.392
Verstrekingen uit studiefonds (2)	31.139	45.793
Organisatiekosten **** (3)	32.753	18.227
Totaal uitgaven	185.408	213.412
Resultaatverdeling		
(1) Naar vastgelegd vermogen in het schoolfonds	-38.642	-62.115
(2) Naar vastgelegd vermogen in het studiefonds	56.110	0
(3) Naar vrij besteedbaar vermogen	36.304	31.411
Totaal resultaat	53.772	-30.704

* De inkomsten zijn geboekt tegen 90%. Van elke ontvangen donatie en ontvangst van de Vriendenloterij wordt 10% gereserveerd voor de dekking van de organisatiekosten.

** Bestaan uit ontvangen vrije giften, ontvangsten Vriendenloterij, ontvangsten marktverkoppen en opbrengst 10% regeling.

*** Portefeuille Oost Europa en Kaukasus is eind 2018 opgegaan in de portefeuilles Mediterranee en Zuid West Azië.

**** De organisatiekosten zijn in 2019 hoger dan in 2018 vanwege de Enda-meeting die door het IHF georganiseerd werd, hogere kosten vanwege IT-aanpassingen en het 40-jarige jubileum van het IHF.

Toelichting bij de kerncijfers 2019 *)

In de kerncijfers is een nieuwe term geïntroduceerd: het schoolfonds. Dit fonds is in de plaats gekomen van de geormerkte verstrekkingen aan de projecten gecombineerd met de uitgaven ten behoeve van de peetschappen (voorheen het solidariteitsfonds). Uit het schoolfonds worden dus zowel het schoolgeld voor kansarme kinderen als de overige schoolmiddelen betaald.

Uit de kerncijfers blijkt dat de niet-geormerkte donaties (vrij besteedbare baten) met bijna 20.000 euro zijn gestegen t.o.v. 2018. Dit is voor een belangrijk deel te danken aan de extra donaties als gevolg van ons jubileum.

De geormerkte donaties (donaties op naam, dwz aan het schoolfonds) zijn daarentegen iets gedaald.

De donaties aan het studiefonds lijken fors gestegen, maar dit is schijn. Voorheen (ook in 2018) werden namelijk de inkomsten van het studiefonds direct aan dit fonds toegevoegd. De verantwoording als baten vond pas plaats op het moment dat de daadwerkelijke verstrekkingen werden gedaan. In 2019 is echter besloten om ook voor het studiefonds voortaan de daadwerkelijk ontvangen donaties in het jaar van ontvangst als baten te verantwoorden. Dit heeft geleid tot een boekhoudkundige correctie in de baten van het studiefonds voor 2019.

Bij de uitgaven valt op dat de verstrekkingen aan projecten (schoolfonds) in 2019 geringer zijn dan in 2018. Het verschil is ongeveer 28.000 euro. Dit komt omdat in 2018 uit het eigen vermogen meer was te besteden. Dat eigen vermogen is in 2019 teruggebracht tot de vastgestelde buffer van 50.000 euro.

Als gevolg van de festiviteiten in 2019 (jubileum en 100 jaar Waldorf) zijn de organisatiekosten hoger dan in 2018. Het percentage overheadkosten komt daarmee op 13,9 % (totale organisatiekosten uitgedrukt in een percentage van de totale baten exclusief marktverkopen). We streven ernaar om dit percentage in 2020 terug te brengen tot ongeveer 10%.

Bert Harms, (penningmeester IHF)

*) Omwille van de leesbaarheid is gekozen voor deze vorm van financiële verslaglegging. Een digitale versie van de volledige jaarrekening 2019 is te verkrijgen via het secretariaat: info@internationaalhulpfonds.nl, 06 40062918.

IHF

**Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie**